

Posudek
na bakalářskou práci Adély Beranové
Víra ve stáří

Autorka si pro svou bakalářskou práci zvolila zajímavé téma, které ji nesporně osobně zaujalo. Možná právě toto zaujetí způsobilo, že si plně neuvědomila náročnost tématu, tím spíše, že jak uvádí na str.4, se pokouší o mezioborový přístup.

První kapitola je věnována otázkám psychologie stáří, druhá jeho sociálním problémům a s nimi souvisejícím právním aspektům a teprve třetí kapitola se zabývá vlastním tématem. Každá z těchto kapitol by mohla být samostatným tématem práce. V této podobě autorka nezbytně zůstává na povrchu a omezuje se na víceméně nahodilý výběr pohledů a názorů různých autorů, který rozhodně nedává komplexní pohled na stáří. Problémy psychologické i sociální (proč ne biologické?) jsou nesporně důležité pro pochopení fenoménu stáří, bylo by ale možná vhodnější, kdyby se autorka z těchto pohledů pokusila stručně a přehledně charakterizovat seniory a jejich potřeby a pak se věnovat hlavnímu tématu včetně rozsáhlejší praktické části.

Problém proto vidím v samotném nepřiliš jasném stanovení cíle. Autorka si v úvodu klade několik otázek týkajících se víry seniorů, zároveň si však „neklade jiný cíl, než popsat tento problém z pohledu více oborů...“ (str.4).

Souvislosti mezi těmito pohledy a hlavním tématem musí čtenář domýšlet.

V práci také postrádám explicitní zdůraznění toho, že senioři nejsou homogenní skupinou, ale s ohledem na jejich specifické potřeby skupinou velmi diferencovanou, takže je velmi problematické některé charakteristiky generalizovat.

V prvních dvou kapitolách lze najít řadu problematických názorů a zjednodušení.

Např.Kohlbergovy stupně morálního vývoje lze jen obtížně aplikovat na období stáří (str.14), agismus a diskriminaci seniorů by bylo správné dát do souvislosti s civilizačními trendy západní společnosti atd.

Ve třetí kapitole, která je věnována hlavnímu tématu autorka na 15 stranách předkládá soubor citátů a názorů řady významných teologů, bohužel bez větší systematickosti, takže si čtenář opět musí udělat závěry sám. Možná by bylo dobré, kdyby autorka explicitně formulovala, jak sama chápe slovo *víra*.

Za velmi slabou považuji část 3.4. *Stáří z pohledu Bible*. Nechápu proč autorka vypráví příběhy Abrahama, Izáka, Jakoba a Davida (ostatně všeobecně známé). Starý zákon obsahuje řadu textů, které se tématu stáří dotýkají mnohem více – např. Kniha Moudrosti, Kniha Žalmů atd., z Nového Zákona by bylo možno připomenout příběh Simeona a Anny aj.

Praktická část obsahuje stručnou charakteristiku Domova Diakonie ČCE v Krabčicích (prospělo by několik konkrétních údajů – počet klientů, jejich věk atd.) a rozhovory se třemi pracovníky a dvěma klientkami. Z těchto nepochybně zajímavých rozhovorů, jak autorka sama uvádí, lze však těžko vyvozovat závěry. Proč se autorka nepokusila provést anketu s větším počtem klientů, která by měla větší vypovídací hodnotu?

Jak je zřejmé, je z celé práce velmi obtížné formulovat jiný než zcela obecný závěr.

Na závěr svého veskrze kritického posudku však chci vyjádřit i několik pozitivních skutečností. Autorka v průběhu zpracovávání práce prostudovala řadu odborných textů a prohloubila a možná upravila si tak své znalosti o tématu, kterému se v budoucnu možná chce věnovat. Řadu těchto odborných názorů srozumitelnou formou předkládá čtenářům. Po formální i jazykové stránce práce splňuje požadavky na bakalářskou práci kladené.

Přes výše uvedené kritické připomínky, ke kterým se autorka jistě vyjádří v rámci obhajoby, práci doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení **E - dostatečně**.

V Praze dne 14.8. 2010

ing. Mgr. Jan Dočkal, CSc..